

SZARVASI ÚJSÁG.

Képes hetilap, a társadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:	MEGJELENIK:	HIRDETESEK
<p>Égész évre 5 ft. — kr. Félévre 2 ft. 50 kr. Negyedévre 1 ft. 25 kr.</p> <p>Egyes szám ára 10 kr.</p>	<p>hetenként egyszer, vas rnap.</p> <p>Az előfizetési pénzek, vagy a lap szerkesztési részét illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra czomgathatók.</p> <p>A nyilt-térben minden garmond sor díja 25 kr.</p>	<p>utányos aron vetetnek fel.</p> <p>A hirdetesek az „Arpád” irodalmi és nyomatikai intezetbe küldendők.</p> <p>Budapesten lapunk számára hirdeteseket elfogad Mudrony és György hirdetési irodaja Batold tere 3. sz., Athenaeum I. emelet, továbbá A. V. Goldberger, Servitator 3. sz. a.</p>

Közegészségügyi viszonyaink.

Évek egész sorozatán keresztül szigoruan megfigyelt észleletek szerint, közép számmal a gyógykezelésben részesült halottak összegét, kétszeresen múlja felül az orvosi segélyt nélkülözök száma, vagyis: 600 halálozási esetben 200 veszi igénybe a szakértő orvost, és pedig az is legtöbbszörre az utolsó óra közeletével, mikor már minden kísérlet hasztalannak bizonyult; míg a többi 400, javas asszonyok, tudákos emberek, lelkiismeret- és szemérem szegény kontárkhoz fordul tanács és gyógyszeréért, kik az emberiség egészségének rovására nem átalják, az együgyűek tudatlanságát felhasználni jövedelmük gyarapítására.

Ha tekintetbe vesszük, mennyire elharapódzott az orvos és szülésznői tudományokba hivatástalan beavatkozók száma, ha tudjuk, hogy a javas asszonyok, gyógyító bábák, és az orvosi szerekkel kúpeczkedök mily nagy bizalomban részesültek köznépünk által: megdöbbenéssel ismerünk ezekben a tanulatlanabb osztály példátlan és korai halálozásának okaira.

Kétségen kívül áll, hogy a szegénység következtében rendszeres gyógykezelés nélkül elhalt egyének száma, a kontár gyógyítás útján áldozatul esettekét meg se közelítheti, azon egyetlen köztudomású indoknál fogva sem, ami folyvást napi renden van mind e pillanatig, hogy köznépünk megszokott orvos szereit megfoghatatlan könnyelműséggel nem illetékes helyen próbálta beszerezni, hanem kékitő áruló vén asszonyoktól, likör kotyvasztóktól, piaczi kofáktól és a többi, látszólag tökéletesnek mutakozó orvosi szerben az egészségre legkártékonyabban ható oly valamit használ, melynek legnagyobb része vegyész vizsgálatok alapján a barom gyógyászatban hasz-

nálni szokott, vagy épen elvetendő s idegen részekkel fertőzött gyógyszer féléknek bizonyul.

Azok a sokféle pacsomagok, mosdóvizek, az az átkozott szerkeszika, melylyel városunkban oly sokan üznek lelketlen kereskedést, melynek használata rövid időn az arczbört megránczosítja, mintegy kieserzi, s a fogakat megszenesíti.

Ezen különböző elnevezés alatt kereskedésre becsájtatott kuruzsló szerek, mint az egészséget sajnos tapasztalatok nyomán nagy mérvben veszélyeztetők, mainap már sokakban azon erős óhajt és vágyat költötték fel városunk lakosai özü, vajha valami atyáskodó kéz azoknak arulását végre valahára beszüntetvén, az azokkal lelkiismeretlenül üzérkedő kufárokat, e hitvány csalókat s a közegészségügy bünös megrontóit, fajunk pusztítóit, végre valahára a ravaszul kijátszott igazság szolgáltatás büntetőszéke elibe állítaná.

Mindenek visszaélésekkel, mint a törvény és jog tabba tiprásával szemben, a közegészségügyi bizottságok vannak hivatva szigorú intézkedések tételére.

Ezen bizottság hatásköre, feladata oly szép és háládatos, miszerint célirányos és szigorú intézkedéseinek pontos keresztülvitelét, a nép szembe szökő felvilágosodása, egészségének zavartalansága, most oly megrendítő nagymérvű halandóságának megszüntése fogná rövid idő alatt jutalmazni.

Nem ajánlhatók tehát eléggé a közegészségügyi bizottságok figyelmébe, a mindenütt rajként szállongó gyógyító kontárok és nem okleveles bábák éber szemmel tartása, s a veszélyes kuruzsló szerekkel üzérkedék megfigyelése, kik vállalkoznak saját kezüleg készített szerekkel, vagy babonával bármely betegség

orvoslásra, kik annyi ép egészséges anyát juttatnak a sír szélére, annyi kisdedit fosztanak meg az élettől, vagy a mi még százszorta szomorúbb, tesznek egész életükre nyomorult bénákká, míg a pénzsovár lelketlen üzérök, drága pénzért egészség romboló mérget adnak esérébe a hozzájuk forduló hisztérikeny együgyűségnek.

Hasonló figyelmet érdemel a hírlapok és nap-tárakban ég tudja hány-féle és igen sokszor homlok egyenest ellenkező bajok orvoslására nagy garral ajánlott s agyon dícsért hatásos szerek hirdetése nemkülönbön a népek zsarolásából elődő és hirdetések útján gyors és sikeres javulás „biztosítása” mellett ajánlkozó orvosok.

Ezen tulságos élelmes fajta népség ellenében oda kellene törekednünk, hogy ne csak megvetéssel forduljon el népünk esábhirdetéseiktől, hanem mint a drága egészséget anyagi és szehemi jóllétet veszélyeztető üzelnök mindenkor közúndorral találkozzanak.

Fájdalom, hogy eddig hivatott körökben ez utóbbiakra csak csekély figyelem fordított, de ezen körülmény abban leli magyarázatát, hogy különösen országunkban sokkal nagyobb mérvű felvilágosultság teteleztetett fel, mint a mennyi valójában létezik, s így azon föltevésből kiindulva, miszerint józanészű népünknel a legerőlködőbb kontárok vagy sehar'ának sem találunk pártfogásra: felsőbbi intézkedések teljesen mellőztettek.

Ezekből kifolyólag belátható, mily kötelesség vár a közegészségügyi bizottságokra, ha komolyan eszökbe veszik, hogy a közegészség megóvása és javítása érdekében az azok ellen vétőket leálezáznai, kellő megtorlásban részesíteni, és így a közegészség fáján pusztító hernyók kiirtását eszközölni legelső sorban

ők vannak hivatva, s ezeknek pontos és szigorú keresztülvitele azó törvényszerű, szent kötelességük.

H I R E K.

— **Könyelmű** anya. A nép általános szokása szerint egy helybeli, Rák Mihály nevű földmives neje másfél éves leánygyermekét a napokban mákfőzettel altatta el. Az adag azonban oly erős volt, hogy a gyermek örökre elaludt tőle. Az eset feljelentetvén, a hivatalos vizsgálat megejtetett, s a könyelmű anya bizonyára mélló börtetésben részesül.

— **A szarvasi** polgári leányiskolai társulat aug. 15-én tartott közgyűlésének megbizásából alólírott bátorkodom a t. szüléket ezennel értesíteni, hogy a társulat leányiskolájában ugy az elemi, mint a polgári osztályokban a tanítás az eddigi tanerők alkalmazásával szept. 2-án fog megkezdetni. A társulat iskolájába felvétetnek a társulat tagjainak gyermekei kivül más szülők gyermekei is, ha azok az elemi I. és II-ik osztályban: 2 frt 50 kr, III. és IV-ben 3 frt 50 kr, — továbbá a polgári I. és II-ik osztályban 4 f. 50 kr; s a III. és IV-ik osztályban 5 frtnak havonkénti fizetésére magokat kötelezik. E kötelezettség 11 hónapra terjed. A felvétel szept. 2-án az iskola helyiségében történik. Szarvason aug. 21 1880. Mihálf József imézeti igazgató.

— **A körözi** nagy hidat erősen javítgadjak. Tekintve azonban azt, hogy annak immár minden része avult, s így közbi-tonsági szempontból sok szó fér hozzá: ideje volna már teljes lebontását s egy újnak építését hivatalosan elrendelni.

— **Aradi Gerő** színtársulata a jövő héten érkezik meg városunkba. A helybeli színügyi bizottsághoz már beküldetett a társulat személyzetének és szereposztályzatának jegyzéke, ugy szintén a darabok sorozata, melyből a színügyi bizottság kijelölendi a hérietben előadandókat. Összesen 62 színmű jelöltetett be, ezek közt 24 van olyan a legújabbakból, mely k Szarvason nem adattak. Általában a repertoir igen változatos és nagyválasztékú. A színtársulat, mely a városban egyike a legjobboknak, az operettekhez saját zenekarral rendelkezik, mely körülmény már magában veve nagy előnyös. A színtársulat mindössze is rövid ideig maradhat meg városunkban, mert okt. 3-án már Szegeden kezdi meg a téri előadásait. Hétfőn 16 előadásra nyitják a szokasos árak mellett a városi színtársulat

T Á R C S A

Füüdői tárcza.

— Egy kis beszélgetes Szliacsától Zólyomig. —

— Készen

Kialtott az egyik gép, mire a másik gép közönyös fütttyel felelt s a vonat lassumorgással s olympi nyugalommal ballagott tova, elhagyva Szliacsot az onnan megkönynyebbult hangulatu es zsebű vendegekkel egyetemben, méltóságos lassusaggal, mint egy vicinális vonat, a mely tudja hogy ráér s nem kell sietnie, a mely ismeri a mondat „lassan járj, tovább érsz,” s a mely végre érzi, hogy ő nélkülözhetetlen, ep úgy mint legifjabb testvere, a szarvasmezoturi, s ez édes ontudatban nem igen törődve a kecsikba sajtoltak zúgolodásaival, meg van erősen győződve,

hogy egykor mindenesetre be fog erni Zólyomba, a melynek gyarai utolérhetetlen távolban füstölögnek.

A coupéban nagy nyüzsgés után végre a kisebb malhák szép egyetértésben elhelyezkednek a felső póczokon, mire a 8 utazó is lassunkint megszűnteteli mozgását. A test nyugalma ball s az ajkak működése következik.

— Még egy tekintetet a hezyre, ahol „Vilhelmineus Rube” tetőjét a nap megaranyozza, mielőtt a távol végkép elnyeli! — kialt fel szomszédom, egy szentimentalis hangú, kékszenű halvány arcú fiatal hölgy, sarga keztyűs ujjával a fürdő felé mutatva.

— Oh kérem csak tessék! mondja vele á'ellenben egy epés ur. Ettől a vonattól ugyan ráér nagysád! Ez nem gátolja! akár egy óraig

— Nem lehet tácadni, hogy Szliacs nagyon szép, — kezdi szünet múlva egy idősebb kövér asszonzóság a

közönségünk részéről bizonyára kellő pártolásban részesítetik mint minden társulat, mely magasabb intentiók mellet műveli a magyar színészet ügyét.

— **A békésmegyei tanítóegylet** aug. 25-én Szarvason tartandó közgyűlése alkalmával tanszer és kézimunka-kiállítást rendez. Úgy tudjuk, hogy e kiállításon a szarvasi társulati polgári leányiskolának tanszerei és a növendékek kézimunkái is ki lesznek állítva. Felhívjuk a tanügy iránt érdeklődő közönséget s az érdekelt szülőket, hogy ezen kiállítást megtekinteni el ne mulasztják, a mennyiben az eddigi tapasztalatok után mondhatjuk, hogy e nemben t. Richard Irma és Hegedűs Boriska kisasszonyok szakészerű vezetése páratlan szép eredményt tud felmutatni.

— **Meghívás.** A szarvasi Nőegylet aug. 29-én vasárnap délután 3 órakor a főgymnasiunai díszteremben közgyűlést fog tartani. A gyűlés tárgyai: múlt évi számadások átvizsgálása s az egyletnek újonnan megalakulása. Ezen közgyűlésen való megjelenésre az egylet tagjai ezenel tiszteletteljesen felkéretnek. Az elnökség megbízásából. M. Halfi József egyl. titkár.

— **Az austriai árvíz.** Az alsó-austriai helytartóhoz érkezett jelentések szerint a víz a Traun, Enns, Inns folyókön apad, Bécsben azonban úgy a folyamban, mint a csatornában folytonosan árad. A Rudolf hid közelében a víz kilépett medréből; a Brigittenau, a vágóhid utcában a Duna vize a csatornából tör elő. A hiligenstadti kerteket elöntötte a víz.

— **Dr. Tanner** a nagy koplaló, miután kinzó éhsege lecsillapult, most egészen rendszeresen táplalkozik osztrigával és görög dinnyével. Jelenleg 142 font, s így mióta az evést megkezdte 16 fontot nehezedett. Különösen érzi magát s ez a kételkedőket megerősíti azon nézetökben, hogy az egész 40 napi koplalás humbug.

— **A Napóleonnep** Párisban. E hó 15-én volt a Notre Dame templomban a mise első Napoleon lelki átvisségért, mely azonban, dacára a bonapartista lapok erőfeszítéseinek, nem alakult bonapartista tüntetéssé. Sok ember volt jelen, de a legnagyobb rész azt sem tudta, hogy kiért szolgáltattak misét.

— **Első miss.** T. Frankó János felszentelt áldozár e hó 15-én tartá első miséjét a szokásos ünnepélyességek mellett a helybeli rom. kath. templomban. A fényes szolgálat mélt. gróf Pengraez János pápai kamarás, szt.-andrasi plebános úr, s négy

fiatalabb felszentelt áldozár végezte. A templomi ünnepélyesség után. Lonovics Ferencz helybeli esp. plebános úr vendégszerelő házánál kedélyes lakoma rendeztetett a fiatal pap tiszteletére.

— **Medvék** a városházán. Érdekes karaván vonult végig pénteken éjjel a nagy utcán. Három lánczos medve, két kis ponylós szomorú gazdáival a menageriának. Utánuk egy sereg bőszen hangulatú, dorongokkal felfegyverkezett munkás csoport, mint kísérő. A szegény vándorok rossz fát tettek a tűzre. A szt.-andrasi uton kifosztottak egy 10—12 éves parasztfiút, elvették tőle egy kenyeret, a mit a szentandrasi hidnál dolgozó apjának vitt, lehúzták róla felső ruháját, s ott hagyták az országúton. A fiú sírva panaszkolta el apjának szomorú esetét, ki aztán társait magához véve, utána vette magát a zsványoknak, s csakhamar utol is érte őket. Diadallal kísérték be őket a városházára.

— **A király 50-ik** születés napját összes templomainkban isteni tisztelettel ünnepelték meg. A római kath. templomban a hivatalok személyzete, városi előljáróság s nagy számu közönség vett részt az ünnepélyes nagy misén. Az evangélikusok templomában Lányi Gusztáv magyar hitazonok mondott imát. Az izraelita hitközség mindkét zsinagógájában szintén isteni tisztelettel s magyar ünnepi beszéddel ünnepelték meg e napot.

— **Gyuláról** Bróly Samu izr. igazg. tanító úr azon alkalomból, hogy Elfer Jakab szarvasi rabbi úr B.-Gyulán egy eskeletésnél szép magyar beszédet tartott: levelet intézett hozzánk, melyben az ottani izr. közönség elismerését tolmácsolja a t. rabbi úr irányában. Örveendő tény az, hogy izraelitáink újabbban egyházi szertartásaik körül különös súlyt fektetnek a magyar nyelvre, s mindenestre díszesre méltó dolog, hogy ez irányban Elfer rabbi úr buzgó tevékenységet fejt ki.

— **Széchenyi** Béla gróf kínai gyűjteménye, melyet Lóczy Lajos a gróf utaltarsa gyűjtött, már megérkezett a nemzeti múzeumba. A gyűjtemény, mely rendkívül érdekes, részben rovar és csigákból áll; a madarak még nem érkeztek meg, de itt vannak már a gyűjtött drágakövek, asványok és kővületek, míg végül gyönyörű növény-gyűjtemény is érkezett három nagy csomagban. Ezeket is Lóczy Lajos gyűjtötte.

— **Időjelző állomás** Budapesten. Az időjárás adatoknak a mezőgazdaság érdekében való hasznosítása céljából a földművelési miniszter dr. Szentgyörgyi Weisz Józsefet megbízta egy központi időjelző állomás vezetésével, melynek rendeltetése az leendő, hogy a naponkénti időjárás jegyzeteket összefoglalja

a másik sarokban, orrcsipeőjét le éve szeméről s gyengéden ajkán ütve a karjai közt nyugó ölebe, mely a legpróbáltabb ártással felelt urnője állítására.

— Szép, szép, asszonyom — szólt a mellettem ülő barna fiatal ember, de mi ez mind a külföldi fürdőkhöz, például Badenhez! Oh Baden! sohajtott merengve. Azok az utak, platanok, zenekar, virágszőnyegek! Oh!..

— Asszonyom — szóltam halvány szomszédomhoz, — ha megengedi segíték önnek „Vilhelmineus Ruhé“-ben gyönyörködni.

— Nemde szép? — felelt ő. — Egészen oda képzelem magam, a mint a magaslatról körültekintve a Garan völgye összes szépségeit élénk tárja.

— Hajnik és Bihar szalmaviskói s vörösfelü tonya, a Garan ócska hidja, a köröskörül feltűnő **Lazok**,*) melyeknek jambor lakói a tulajdonjogról elmélkednek...

*) Lazoknak neveznek a felföldön kisebb, tanyaszerű házcsoportokat, melyeknek lakói azelőtt tolvajtermiszletükről hírességek voltak.

— És a tavol kékellő berczek, melyek körül a felhők futkaroznak...

— Miközben a hazatérő ember és nyáj távoli m. rajába belevegyül a tőlünk tíz lépésre eső mesterségs vizathatag zaja, mely kiszámított esésével a természet szépségeinek hatását emeli.

— Ismét gonyolódik!

— Mentsen isten, asszonyom.

— Aztán meg hazatérő nyajról beszél! Ön t. hat alkonyi lelkésülő.

— Igen asszonyom, én alkonyatkor szoktam lelkésülni.

— Ugy? De hisz én a reggel kelet irtam le az imént! Én napfelköltekor szoktam „Vilhelmineus“-nal abszondozni.

— Napfelköltekor? Asszonyom, engedje meg, hogy csodálkozó me'tanylásomat kifejezzem. Én nem emlékezem, hogy láttam valaha a nap felkeltet.

— Nos, a ki csak az alkonyt ismeri, az egyol-

Drótostótok.

dalú álláspontján soha sem fogja érteni a reggel varázsát.

— Meg vagyok róla győződve, hogy pótolhatatlan a veszteségem a reggelre vonatkozólag. Megszerezhettem volna magamnak a reggel varazsa mellé az ön társaságnak élvezetét is s ez esetben azt hiszem, lelkesedésem is őszintébb lett volna. — De engedje meg, hogy az alkonyt védelmezhessem.

— Halljuk!

— Tehát asszonyom, az est — kivéve a napfelkeltét! — Szliácson a legkellemesebb. Bármily kedvesek a hős szliácok, a nap rekkenő melegét és bágyasztó hatását nem kerülhetni el.

— No, meg a legyeket, ezeket az impertinens földi legyeket... bossánat, ha zavarom — szól az átelleni épés úr.

— Badenben ez nincs ugy! sóhajtja félhangon a barna fiatal ember.

— Nézze az embereket, asszonyom — folytatám. — Reggel még észre a hajnali alom bosszuját érzi, mely-

onnan kegyetlenül elkergettek s mely ezért viszonzásul az álmatlanság bágyadt kifejezését hagyja az arczon. Nappal? Oh ugyan nappal mit lát az ember? — Tikkadt lombok, tikkadt emberek... Minő élet! Az emberek blazirtan ügyelnek a fasorokban, sötét fasorokban, sötét, komor tekintettel mint a karthausi barátok, vagy alszanak az árnyas fák alatti padokon. Emlékszik, asszonyom, arra az öreg urra...

— Ott a „Lenkey-forrásnál?”

— Igen, egyik kezében a „Pester Journal“al...

— A másikban pedig a szliácsi pohárral...

— Igen, igen, a ki minden reggeli után lement a „Lenkey“-t inni s a „Pester Journal“t olvasni abban az árnyas barlangban, mely a „Lenkey forrást körülveszi,...

— S a ki — folytata szomszédnőm nevetve — minden ebéd után lement a „Lenkey“-t inni s a „Pester Journal“-t olvasni abban az árnyas barlangban sat.

— S a ki — szól közbe a polvány, magas fiatal ember velem s embevalósítva a vacsora után és lement volna a „Lenkey“-t inni s a „Pester Journal“-t olvasni abban az

s azokat a közönség tudomására hozza. Az új állomás működését már tényleg meg is kezdte s az általa naponként kiadandó közlemények f. hó 21-től kezdve fognak a közönség használatára becsatolni oly formán, hogy az állomás jegyzetei nap nként délutáni 1 és 2 óra között — tehát elég jókor arra, hogy még az esti lapokba felvételhessenek — a budapesti főposta és távirtelepület koronahercegutczái kapuján a czelekre berendezett táblán ki fognak függesztetni.

— **A bekés-cyulai** ipari ifjúság önképző és betegségyógyító egyletének zászlója, aug 15-en, nagy ünnepélyességgel szenteltetett fel. A zászlóanyja Wenckheim Frigyesné grófnő volt; az ünnepélyen az orsz. magyar ipar egyesület s a szarvasi ipartársulatok voltak képviselve. Ünnepélyes istentisztelet és közhied képezte az ünnepély egyes mozzanatait.

— **A Lieszkovszky-Seemann** ügyböz. A magyar kir. első felfüggettség fegyelmi bizottsága, fegyelmi vizsgálatot indított Lieszkovszky József ellen a Seemann ügyében hozott becsületbíróági ítélet folytán. A fegyelmi bizottság L.-et hivatalvesztésre ítélte s ítéletét a pénzügyminiszterrel is közölte tudomásvétel végett.

— **Alapos** levelezim. Morva Weisskirchenből közelébb egy levél érkezett Bécsbe, melynek címe a következő: „G. Sebestyén urnak, de a címe most nem jut eszembe. A mariahilfi templom mellett dolgozik a fabrikában, arra a hol az instrumentum-csináló lakik. Van neki két leánya, a kik mindennap lapokat hordanak ki 6 óra reggeltől 9-ig. Ha sehol sem találják tessék a policzájra menni.

— **A biztos jel.** A stockholmi rendőrigazgatóság Alm szökevény postatisztviselő ellen kibocsátott nyomozó levelében ezt írja a bűnös „különös ismertető jeleinek”: sz. műveget visel és többnyire jókedvű. Ez a jókedv aligha el nem fog múlni, ha elesipik.

Ausztria-Magyarország külforgalma. Az osztrák-magyar vámterület (Bosznia és Herzegovina bele nem értve) áruforgalmának táblázatos kimutatása a f. év első feléről megjelent és szomorú tanulságot tesz különösen gabona- és liszt kivitelünk őrlés mérvű hanyatlásáról. A kimutatás szerint tett a buza be-

hozatal az idén 923,953 mmázsát, a múlt évben 831,633 mmázsát, tehát a behozatal emelkedett, a kivitel tett az idén 357.794 mmázsát, a múlt évben 2.875.476 mmázsát, tehát a múlt évi kivitel nyolcszorosan tett többet az ideinél. Hasonló mérvű hanyatlást tapasztalunk a liszt kivitelénél is. Az idén kivitel tett 493.995 mmázsát, a múlt évben 1.412,833 mmázsát, míg a lisztbehozatal a múlt évhez képest mintegy 260,000 mmázsával emelkedett. A többi galonáruművek kivitelénél szintén kivétel nélkül jelentékeny csökkenést tapasztalunk. A vágómarha kivitel szintén hanyatlott. A f. év első felében kivitel tett 17.181 db, a múlt év hasonló időszakában 32.175 db, a juh kivitel a múlt évhez képest mintegy 13.000 drbbal csökkent, a sertés-kivitel 99,813 drabról 65.497 drb a, a ló kivitel 24.140 drbról 17.861 drbra. Sör, szesz és bor kivitelünk szintén roppantu hanyatlott. A vámbevételek 1888 első felében lettek 2.365.544 forint aranyban, 10.787,451 forint ezüstben és 80.000 forintot papírban.

— **A „Fortuna” dr. Tanner.** A budapesti fenytörvényészek Heller Adolf budapesti bukkott kereskedő sógorának felelmentese folytán hímis és a vadjárati tegnap előtt vizsgálati fogságba helyezte. A letartóztatott egyike azoknak az orthodox zsidóknak, kik semmi szín alatt sem eszik meg a „trefit”, azaz oly ételeket, melyek nem a vallás törvényei szerint készültek. Igen természetes, hogy Heller Adolf a börtönkosztot, melynek készítmódja nem csak a zsidó, de talán a keresztény valas szabályainak — ha ugyan ilyenek léteznek — sem felel meg, etemi szín alatt sem akarja megízlelni, abból a szempontból indulván ki, hogy ha már a hitelét elvitte az ördög, legalább a mennyei jussa maradjon meg. Mínt hogy pedig az igazságügyminiszter mindez idig elmulasztotta a börtönnél zsidó s. ktert alkalmazni, ki a Heller-féle foglyok tanács. erü élelmézéséről gondoskodott volna. Heller letartóztatása óta egy falatot sem evett, s el van határozva fogsága ideje alatt, ha csak „köser” kosztal nem traktálják, egy falatot sem enni; reményleni lehet tehát, hogy Heller meg dr. Tanneren is túl fog tenni, mivel emberi számítás szerint fogsága negyven napnál tovább fog tartani.

árnyas barlangban sat. ha esetleg este lehetne ott olvasni s ő vacsora után menten le nem feküdt volna.

— S aki — folytatám tovább — míg szellemén a vasas víz s a „Pester Journal” kétség küzdelme folyt, elkényszeredve szendergett el.

— S mialatt felte vidám madarak csevegtek . . .

— Horkolása messze hangzott.

— Oh, oh! kaczagolt szomszédnóm, körültekintve a coupéban — minő bohókás öreg úr volt! mikor az ember néha szendergése közt néha meglepte s ő ezt észrevette, zavartan ugrot fel s szere etremé lö lög. ellenséggel hajlongva, kezében a lappal és pohárral hebegé: „Bitte, madame, bitte . . .”, úgy hogy az ember nem tudta, pohárral, „Pester Journal”-al, vagy üléssel akarja őt megkinálni.

— En Bädenben ismertem ilyen embert — mormogá félhangon a bädeni rajongó.

— Lassa asszonyom — szóltam — ezt az öreg urat azért voltam bátor emlékeztető hozni, mert ez a szliácsi vendégek nagy, tán legnagyobb részének típusa. Vm-jük el a jellemző vonásokat. — Rendszeresen issza a vizet

tehát beteg; „Pester Journal”-t olvas, tehát német ajkú lassu, léha, semmi izgékonyssággal, sokat alszik és elvonul, válóságos kereskedő vagy polgári hivatalnok, a ki az év nagy munkái után pár hétre egészen átadja magát a nyugalomnak. Ime ilyenekből áll legnagyobb részt Szliács fürdőközönsége. — Szliács határozottan a munkás polgári osztály fürdője — innét árny — és fényoldalai.

Rideg, zárkózott, de nem gögös, nevető; nem nyájas, de ud arias; általában nem nagyon érdekes, de nem is ellenszenves.

Egészben véve türehető a fürdő, a hol sokat beszélnek tótul és németül, — néha magyarul is.

— Ebben nincs önnek egészen igazsága, mert magyarul ép annyit beszélnek ott, mint más nyelven.

— Igen, de a vendégek nagy része német, (s a magyar ember nagyon szívesen beszél más kedvéért idegen nyelven) — a környe. et németül beszél. Még a „József-forrás” kis, szőke leány, a ki a csolygó szemekkel s piruló arcczal nyújtja a forrás vizet, — a piros ajkú Juliska is tótul beszél, azzal a kamasszal a vas-

Tarkaságok.

Egy zártkörű társaságban fölkértek egy fiatal embert, a ki a színi pályára szándékozott lépni, énekeljen valamit. Szép csengő, iskolázott hangja volt, úgy, hogy mikor elvégezte, mindenki gratulált neki.

Egy falusi asszonyság, ki lelkesedését nem tudta, hogyan fejezze ki, így szól az ifjuhoz:

— Oh uram, mily gyönyörű hang!... ugyan hány éves ön, kérem?

— Huszonkettő, asszonyom.

— Huszonkettő! — kiált esodalkozva — és nem több? Igazán uram, őszintén szólva, önnek olyan hangja van, mint egy negyven éves embernek!

Az önzés egy megható jelenete. A vasuton Bütykösy ur és neje gyengéd társalgást kezdenek.

— Édes angyalom! — szól a férj — jól érzed magad ott a szögletben?

— Nagyon jól, kedvesem.

— Nem fázol?

— Épen nem.

— Nincs léghezam?

— Csepp sincs.

— Akkor hát kerlek, esereljünk helyet.

A Körös partján egy szenvedélyes horgász roppant türelennel vart űrhosszat zsákmányára.

Pár lépésre egy ügyelő megvetőleg szendéli a nagy türelmet s odaszó szomszédjához:

— Lehet-e ostobább dolog a horgászatnál?

— Mindenesetre lehet uram — válaszol a horgász, ki nek finom füle volt — azt tanulni.

uttól, a ki mindennap vagy tízszer jött a forrshoz inni s Julikával szót váltani, és arra a nőre, hogy „ninesen annyi tenger csillag az égen“ lelkesedve dalolt egy tót szöveget.

— Egy nagy hibája van egyébirant Szliácsnak asszonyom, — szól a szőke fiatal ember — s ez az, hogy sok ott a beteg. Innen a nyomott hangulat, komorság, élettelenség, jöllehet a vendégek száma eddig a 750-et meghaladja.

— Ugyan kérem — fordult neki a másik sarokból a badeni szomszédja, egy kövér családapa a veje szemben ülő ölebes hölgy férje, balkezevel papaszemét föltolva, jobb-jával pedig a „Függetlenség“-et lebecsátva, mely eddig elérte őt szeméink elöl, — hát minek megy az ember fürdobe, ha nem meggyógyulni?!

— Én teszem azt, — felelt a szőke, — azért mentem hogy friss legegót szívjak, párszor megfürödjem, pár pohár „Józsefet“ megigyam s különösen, hogy mulassak.

— Köszönöm szépen — morgótt a családapa, — ebben a néreg drága időben! mikor oly nagy az inség,

Egy léha firtilitől, a ki az udvarlást és löversenyeket szenvedélyesen szerette, egyszer azt kérdik:

— Mit szeret jobban, a lovakat vagy a nőket?

— Jobban szeretem a nőket — felelé szűnet mulva, — de a lovakat jobban becsülöm.

Valaki az ifju Dumas-val társalogva, azt mondja egy nőről:

— Ez egy elveszett nő.

— Ön azt állítja, hogy elveszett — vágott közbe Dumas — mert nem ön találta őt meg.

A „Figaró“ nyomán. V. asszony, a régi időkből, és leánya a legmodernebb hölgyek egyike. meghitt ebédre egy pár ismerős fiatal embert.

Egyszer az egyik fiatal ember el kezd nevetni.

— Mit nevelsz? — kérdi egy másik.

— Érdekes adoma jutott eszembe, melyet majd elmondok, ha magunk leszünk.

V. kisasszony élénken: Menj csak ki mama.

Brohan kisasszony a színháztól a hiru, öntelt Livania gróffal ebédelt, a ki az előtt IX. Pius titkára volt, majd Párisban telepedven le, rövid időn elverte egész vagyonát.

A lakoma kezdete óta a gróf folyton nyomkodta a színésznő labait, lesve a biztató jelt. Végre megunva a dolgot a színésznő, szigorú tekintetet vet ra. A gróf fölé hajl s fölébe sugja:

— Ön tehát már teljesen érzéketlén a gyöngédség ilyen jelei iránt?

— Nem uram, — válaszol ő — de új cipő van a lábamon.

Az anyja síró gyermekét vigasztalja.

— Mond, fiaeskim, miért sírsz? Ki bántott?

roppant adó, mindennapos az exekuezi, közösiügyes a kormány, a magyar zászlót meggyalázzák Egerben!... fejezbe keserűn, újra elrejtözve a „Függetlenség“ mögé s tovább olvasva.

De van ám még, uram, Szliácsnak más h'ba'ia is — szól az epés ur a szőkéhez fordulva, — s ez az, hogy roppant drága. Minő különbség ezelőtt 15 évvel. Kocsin jöttünk — vasut nem volt! — nagy sátoros kocsin, én, a feleségem s a gazdasszony. Szépen letelepedtünk Szliácsra a gazdasszonyunk főzött, — s két hétig szépen kimulatuk magunkat 25 frttal.

Volt a nép számára 2 kros fürdő s az úri fürdő 40 krba került. Most 70 kr a fürdő, 3 frt a szoba, 2 frt az ebéd s 25 frt épen elég három napra. Dejszen, mostanában csak magam járok már Szliácsra!

(Vége következik.)

— Mama — szól s még kegyellenebbül ri — tegnap nagyon megütöttem magamat.

— De hisz az tegnap volt! Miért sírsz hát ma?

— Mikor te tegnap nem voltál itthon!

Egy bankárnak meghal a felesége.

A temetés déli tizenkét órára van kitűzve. Nyolcz óra-kor szokása szerint fölkel, és óráját nézi.

— Eh! van még időm, lássuk könyveimet.

És elmerül üzleti könyvei vizsgálásába.

Délben könyvvivője a leghevesebb számítgatások közt találja őt.

— Főnök ur, a gyászközönség várja önt.

— Sajnálom — válaszol ez — kezdjek meg nélkülem.

Őn ismeri elvemet: e l é b b a m u n k a, a z t á n a z é l - v e z e t .

Egy hölgy keringőt jár, kinek kendőzött arca világosan elárulja gondosan leplezett korosságát.

— Van vagy 45 éves — mondja valaki.

— Nem tudom, nagyon rejti éveit számát.

— Nem eléggé, mert mindenki megtalálja.

Képünkhöz.

„Minden bokor szállást ad a betyárnak,“ zengi a népdal ; hozzá tehetjük, hogy a drótos-tótnak is, mert a házalók ezen fajja folytonosan, télen nyáron uton van, nem esakély ügyességgel orvosolván a gazdasszonyok kedvelt edényeinek sebeit. A drótos-tótok leginkább árva-megyei emberek. A mint a flu betölti 15-ik évét egy „mester“ társaságában útra kél, s körüldrótozza a világot; mert drótos-tóttal nem csak hazánkban, hanem még a continensen túl is találko-zhatunk. A szegény vándorok azonban legalább egy-szer haza néznek évenként, szorgalmas méhként le-rakván a keservs keresményt. Ha beüt az ipar: nem egyszer magasabb üzletágba csapnak át, s a szurtos drótos-tótból lesz gavallér gyolós-tót, Addig azon-ban sokat kell koptatni a boeskort és a gégét. Ké-pünk pihenő drótosokat ábrázol. A háttérben ott áll a „tanonez,“ útra híván az édes nyugalomba merült Janó mestert. Fel is kerekednek csakhamar, s a másnapi pihenőt már a hetedik határban tartják.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

Sipos Soma.

A BUDAPESTI

KERESKEDelmi AKADEMIA

alsó középiskolához kapcsolódó három évfolyamból álló nyitányos felsőbb kereskedelmi tanintézet, melyhez még egy előkészítő osztály is csat-lakozik, f. év szeptember 1-jén nyílja meg huszonegyedik iskolai évét: a beiratások f. év augusztus 30-dikától szeptember 5-dikéig eszko-zóhatnak.

Az előkészítő osztályba való feltételre e betöltött 13-ik életév, meg a 3-dik középiskolai osztály bevégeztének megfelelő is-meretek kimutatása (vagy bizonyítványnyal, vagy felvételi vizsgálat után) kívánlatik. Az évi tandíj 150 fl. Az intézet érettségi bizonyítványai az egyévi önkénytes szolgálatra jogosítanak. Minden egyebekre szivesen nyíjl felvitőgostást, valamint programokkal és prospektusokkal ingyen szolgál az

intézet igazgatóságán.

Sirkőraktár

nagy váiasztékban
Békes-Csabán.

A szegedi és kecskeméti országos kiállításokon arany és érdem érmekkel kitüntetésben részesült a fentebb Sirkő-raktár tulajdonos, ajánlja nagyszámu készletben lévő

SIRKŐVEIT

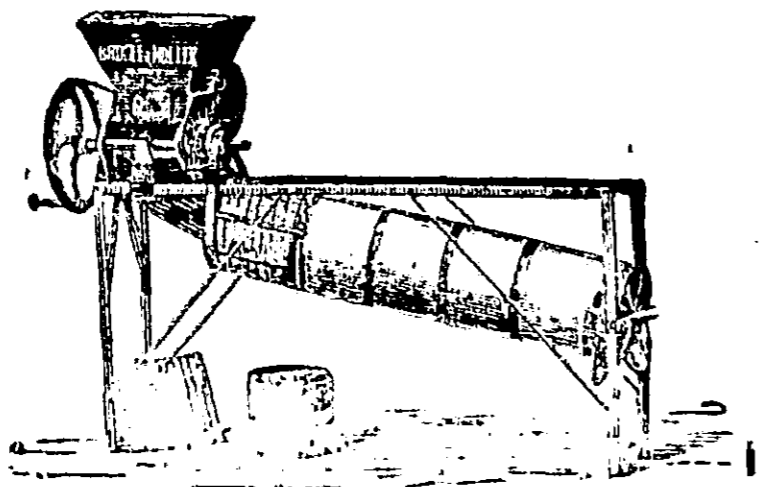
mindennemű márvány, gránit és syonit kövekből, úgyszintén minden e szakhoz tartozó kőfaragó munkákat épületekhez a legjutányosabb áron; továbbá a temetőekben álló sirkőveken lévő elmosott feliratok, tükör és képrámák újbóli megárazásáért szintén igen jutányos áron.

Sirkővek megrendelése eszközölhető a vidékei ügynökeim által is, előirt szabott áron Gyulán: Sal József asztalos, Békésen: Végh Mihály könyvkereskedő; M-Berényben: Lusztig Salamon kereskedő és Abolovszky Pál asztalos; Gyomán: Diószegi Balázs asztalos; Endrődön: Riehtmán Mór izr. lelkész; M-Turon: Kozák Lajos asztalos; Szarvason: Rottmann Farkas fényképész; Orosházán: Subkégel István asztalos uraknál Tisztelettel:

Rosenbaum I.,

sirkőraktár-tulajdonos

Minden kiállításon az első érdem-éremmel kitüntetve.

Brogle J. és Müller

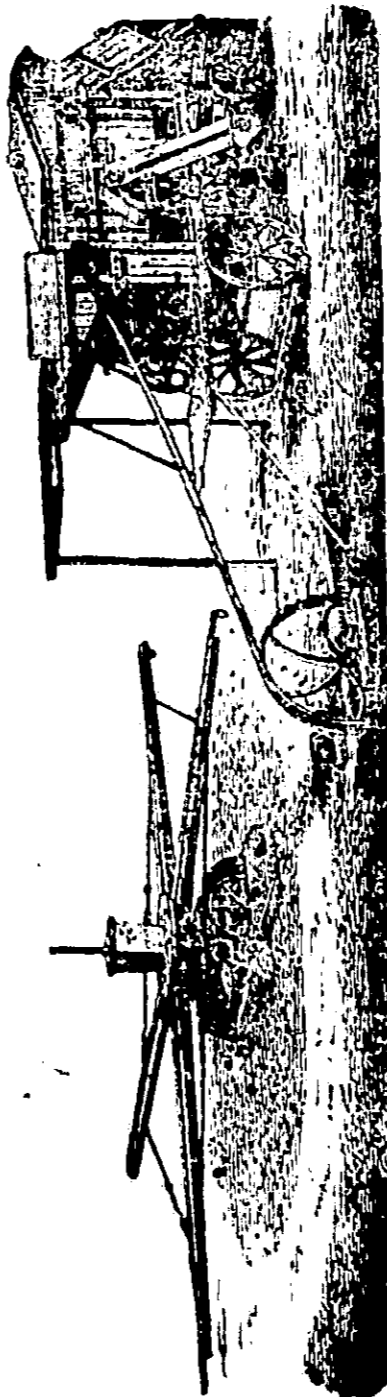
gép-
és rosta-lemez gyára
Budapesten,

a Margit-hid közelében, készít
Trieuröket (konkoly választó) 6 külön-
féle nagyságban.

Trieur hengereket malmok szá-
mára.

Koptatókat,
Szelelő rostákat,
Szitákat és rostákat, cséplőgépek
számára.

50-28

CLAYTON ÉS SHUTTLEWORTH

gazdasági gépgyárosok

RAKTÁR: BUDAPEST, VÁCZI KÖRUT,

ajánlják valamennyi eddig létezett világtárlaton első jutalomdíjat nyert

gőzmozdonyokat, fa-, szén- és szalma-tüzelésre berendezve,

gőzeséplőgépeket, birtosító (dobvél) berendezéssel, továbbá

1-6 lovas járgány-cséplőgépeket, tisztító és zsákoló szerkezettel,

gabonatisztító-rostákat, horonáikat, szénagyújtókat, fűkaszálo- és gabonatarató-gépeket, egy vasu ugy, mint a híres szabadalmazott három vasu ekéket, valamint minden más egyéb gazdasági gépeiket a legjutányosabb áron.

Képes arjegyzekek kivanatra ingyen és bérmentve küldetnek.